EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.6.2025
COM(2025) 823 final/2

2025/0177 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi direktiv 2009/43/ES in 2009/81/ES glede poenostavitve prenosov obrambnih proizvodov znotraj EU ter poenostavitve javnih naročil na področju varnosti in obrambe

{SWD(2025) 820 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ruska invazija na Ukrajino je poudarila potrebo po okrepljenem trgu obrambnih proizvodov po vsej Uniji, ki bo lahko podpiral obrambno pripravljenost držav članic na nastajajoče varnostne grožnje. Trajajoči konflikt je razkril ranljivosti v evropskem obrambnem okolju in poudaril pomen povezane in odporne obrambne industrijske baze. Dobro delujoč evropski obrambni trg je bistven za zagotovitev, da imajo države članice dostop do potrebnih obrambnih zmogljivosti, tehnologij in proizvodov za učinkovit odziv na sedanje in prihodnje varnostne izzive.

Vpliv spreminjajočega se geopolitičnega okolja na evropski obrambni trg je bil znaten; prišlo je do motenj v dobavnih verigah, povečanja povpraševanja po obrambnih proizvodih in vse večje potrebe po interoperabilnih in inovativnih rešitvah. Vendar obstoječa zakonodaja, ki vpliva na evropski obrambni trg, ni v celoti prilagojena trenutnim izzivom, kar ovira zmožnost hitrega in učinkovitega odzivanja držav članic na nastajajoče grožnje.

Evropska unija mora v odziv na te izzive sprejeti ukrepe za okrepitev trga obrambnih proizvodov na ravni EU ter spodbujati bolj povezano in konkurenčno obrambno industrijsko bazo. Unija lahko z vzpostavitvijo trdnejšega in odpornejšega evropskega obrambnega trga podpre obrambno pripravljenost držav članic, spodbuja evropsko strateško neodvisnost ter prispeva k stabilnejšemu in varnejšemu evropskemu varnostnemu okolju.

Kot je navedeno v Skupni beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030[1], so „[z]a obnovo evropske obrambe […] najprej potrebne obsežne naložbe v daljšem časovnem obdobju. Skupaj moramo pospešiti delo na vseh področjih, da bi čim prej okrepili evropsko obrambno pripravljenost in zagotovili, da bo imela Evropa najpozneje do leta 2030 močno in zadostno obrambno držo“. Poleg tega bi lahko glede na napovedi o postopnem uvajanju instrumentov, predlaganih v okviru načrta ReArm Europe/Pripravljenost 2030, naložbe v obrambo v naslednjih štirih letih dosegle vsaj 800 milijard EUR.

Za obnovo evropske obrambe bodo potrebne obsežne javne in zasebne naložbe v daljšem časovnem obdobju. Glede na navedeno in v skladu s pozivom Sveta Evropski komisiji, naj pospeši delo na vseh področjih, da bi odločno okrepili obrambno pripravljenost Evrope do leta 2030, je namen tega predloga zagotoviti, da bo zakonodajni okvir Unije spodbujal dejavnosti na področju obrambne pripravljenosti in jo na splošno povečal na raven, ki bo zagotavljala verodostojno odvračanje vsakršnega tveganja oborožene agresije.

Cilj tega predloga je obravnavati dejstvo, da je nujno treba zapolniti pomembne vrzeli pri naložbah v obrambo, ki so se nakopičile v zadnjih desetletjih, in sicer z boljšo uskladitvijo regulativnega okvira z izjemnimi prizadevanji, ki so potrebna na tem področju. Natančneje, Komisija s trenutnim predlogom predlaga poenostavitve, da bi odpravila regulativne ovire, olajšala in pospešila obrambna naročila in prenose obrambnih proizvodov znotraj EU ter okrepila evropsko obrambno pripravljenost in izgradnjo industrije.

[1] Skupna bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030, JOIN(2025) 120 final z dne 19. marca 2025.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Cilj predloga je prilagoditi določbe, ki urejajo obrambni trg na ravni EU, trenutnemu varnostnemu scenariju z uvedbo ciljno usmerjenih prilagoditev, ki poenostavljajo upravne postopke, zmanjšujejo birokracijo in zagotavljajo prožnejše rešitve. Namen predloga je z racionalizacijo postopkov in zmanjšanjem birokratskih ovir ustvariti prožnejši in odzivnejši evropski obrambni trg, ki bo bolje opremljen za podporo prizadevanjem držav članic na področju obrambne pripravljenosti, ter spodbujati razvoj konkurenčne in inovativne evropske obrambne industrije. Predlog upošteva vizijo in cilje iz Skupne bele knjige o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030, njegov cilj pa je olajšati izvajanje načrta ReArm Europe/Pripravljenost 2030. Vključuje tudi določbe, ki so posebej namenjene boljši uskladitvi predpisov EU o javnih naročilih in prenosih za obrambo s potrebami izvajanja programov EU za obrambno industrijo, kot je Evropski obrambni sklad.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagani ukrepi za okrepitev obrambnega trga EU so zasnovani tako, da nadgrajujejo in dopolnjujejo obstoječe določbe politike, da bi okrepili evropske obrambne zmogljivosti in podprli obrambno pripravljenost držav članic. Prilagoditve, uvedene s temi ukrepi, so omejene na to, kar je potrebno za zagotovitev, da lahko države članice v bližnji prihodnosti dosežejo zahtevano raven obrambne pripravljenosti v odziv na spreminjajoče se varnostne razmere in potrebo po odvračanju nastajajočih groženj.

Predlog je del svežnja ukrepov za razširitev določb, od katerih imajo trenutno koristi druga področja, na obrambni sektor in zlasti za namene obrambne pripravljenosti, vključno z obrambno proizvodnjo in dobavno verigo. Njegov namen je izpolniti zavezo Komisije o: (1) okrepitvi evropske obrambne zmogljivosti v odziv na zaskrbljenost zaradi ruske agresije ter (2) okrepitvi obrambne industrije EU in pozivu k obsežnim dolgoročnim naložbam v obrambne zmogljivosti za odvračanje groženj s postopkom poenostavitve za odpravo upravnega bremena in zmanjšanje birokracije.

Komisija v okviru programa primernosti in uspešnosti predpisov (REFIT) zagotavlja, da njena zakonodaja ustreza svojemu namenu, je usmerjena v potrebe deležnikov in čim bolj zmanjšuje breme, hkrati pa dosega svoje cilje. Ta predlog je zato del programa REFIT, saj zmanjšuje nepotrebna bremena za obrambni sektor z usklajevanjem s pravili, ki se trenutno uporabljajo za različne postopke in sheme.

Osredotoča se na dejanske potrebe v zvezi z obrambno pripravljenostjo, s čimer se cilji zakonodaje dosežejo učinkoviteje in z manjšim bremenom za podjetja in javne organe.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog spreminja obstoječi direktivi. Zato je pravna podlaga predloga enaka pravni podlagi spremenjenih direktiv, in sicer so to člen 53(2), člen 62 in člen 114(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Člen 114 PDEU je splošna pravna podlaga, katere cilj je vzpostaviti ali zagotoviti delovanje enotnega trga. Kolikor ta direktiva spreminja Direktivo 2009/43/ES[2], je ustrezna pravna podlaga za navedene spremembe člen 114 PDEU. Kolikor ta direktiva

[2] Direktiva 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (UL L 146, 10.6.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

spreminja Direktivo 2009/81/ES[3], so ustrezna pravna podlaga za navedene spremembe člen 53(2), člen 62 in člen 114 PDEU.

Vsi zakonodajni akti, na katere se nanaša ta predlog, vsebujejo podobne določbe, katerih namen je zmanjšati breme za države članice in industrijo ali jim zagotoviti pomoč pri izpolnjevanju obveznosti, ki so jim naložene z ustreznimi akti, da bi se taka zakonodaja lažje uporabljala in bila manj obremenjujoča. Glede na razširitev te sorazmernosti, kar zadeva upravno breme, je treba določbe razširiti na obrambni trg na ravni EU, da bi se podprla obrambna pripravljenost držav članic ter spodbudil razvoj konkurenčne in inovativne evropske obrambne industrije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Namen predloga je spremeniti zakonodajo EU, ki neposredno zadeva obrambni trg EU. Tega ne bi bilo mogoče doseči na ravni držav članic, zlasti ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju usklajenega pristopa v vseh državah članicah, kar je ključnega pomena za učinkovito poenostavitev.

- **Sorazmernost**

V okviru sprememb direktiv 2009/81/ES in 2009/43/ES je cilj predloga poenostavitev trenutno veljavnega regulativnega okvira in kodificiranje nekaterih elementov zakonodaje o javnih naročilih, določenih v sodni praksi Sodišča Evropske unije.

Ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za dosego teh ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Obe direktivi iz tega predloga sta usklajeni zakonodaji v skladu s pravili EU. Ta zakonodajna akta vsebujeta določbe, ki upoštevajo razmere in naraščajoče potrebe obrambnega sektorja ter zagotavljata, da zahteve preprečujejo nepotrebno breme za obrambno pripravljenost, proizvodnjo in procese dobavne verige. Končni cilj tega predloga je olajšati uporabo te zakonodaje in jo narediti manj obremenjujočo.

Zato se zdi, da je zaradi učinkovitosti najprimernejša rešitev skupni predlog različnih upoštevnih določb, ki se uporabljajo za obrambni sektor, v obliki omnibusa o obrambni pripravljenosti. Zlasti je izbira direktive za ta predlog utemeljena s potrebo po uporabi istega pravnega instrumenta kot sta pravna akta, ki ju je treba spremeniti.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

n. r.

- **Posvetovanja z deležniki**

Posvetovanje z deležniki je bilo celovito in je vključevalo javno anketo, ki je bila na voljo do 22. aprila 2025, ter vrsto ciljno usmerjenih srečanj z državami članicami, ustreznimi

[3] Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

predstavniki podjetij iz Unije in drugimi ključnimi deležniki. S tem posvetovanjem skupaj z izkušnjami Komisije pri izvajanju ustrezne zakonodaje so bile opredeljene ključne blokade in izzivi v regulativnem okolju EU. Na podlagi prejetih dragocenih prispevkov in strokovnega znanja Komisije je namen predlogov iz te direktive obravnavati ta ključna vprašanja in izboljšati splošno učinkovitost regulativnega okvira EU.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlagani ukrepi so bili opredeljeni po postopku notranjega nadzora obstoječe zakonodaje in na podlagi izkušenj iz izvajanja povezane zakonodaje. Ker je to korak v procesu stalnega ocenjevanja potreb za obrambno pripravljenost, ki izhajajo iz zakonodaje Unije, se bo pregled takega bremena in njegovega učinka na deležnike nadaljeval.

Ocena učinka

Evropski svet je v sklepih z dne 20. marca 2025 pozval Komisijo k „pospešitvi dela na vseh področjih, da bi v naslednjih petih letih odločno okrepili obrambno pripravljenost Evrope“, ter jo pozval, naj hitro nadaljuje s poenostavitvijo na področju varnosti in obrambe. Zaradi nujnosti predloga, ki je namenjen podpori hitremu prilagajanju evropske obrambne industrije novemu geopolitičnemu okolju in zagotavljanju pomoči državi v vojni od začetka leta 2023, ocene učinka ni bilo mogoče pripraviti v časovnem okviru, ki je bil na voljo za predložitev omnibusa o obrambni pripravljenosti. Komisija bo v treh mesecih po sprejetju tega predloga predstavila delovni dokument služb Komisije, v katerem bo predstavila utemeljitev tega zakonodajnega ukrepa in pojasnila njegovo ustreznost za doseganje opredeljenih ciljev politike v skladu z ustreznimi pravili za boljše pravno urejanje.

Predlog zadeva omejene in ciljno usmerjene spremembe zakonodaje. Te temeljijo na izkušnjah z izvajanjem zakonodaje. Spremembe ne vplivajo znatno na politiko, temveč le zagotavljajo učinkovitejše in uspešnejše izvajanje. Zaradi njihove ciljno usmerjene narave in pomanjkanja ustreznih možnosti politike ocena učinka ni potrebna. Vendar so v priloženem sporočilu obravnavani elementi o učinku takih ukrepov, vključno z analizo rezultatov javne ankete EU v zvezi s tem.

• Primernost in poenostavitev ureditve

Gre za predlog v okviru programa REFIT, katerega cilj je poenostaviti zakonodajo in zmanjšati bremena za deležnike.

Temeljne pravice

n. r.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

n. r.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

n. r.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

n. r.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Za Direktivo 2009/43/ES:

- Primeri, v katerih lahko države članice določijo izjeme od predhodne odobritve za prenose obrambnih proizvodov, bodo razširjeni, da bodo vključevali prenose, potrebne za izvajanje projektov, ki se financirajo iz programov EU za obrambno industrijo, prenose v okviru strukturiranih čezmejnih industrijskih partnerstev, prenose institucijam in organom EU in Evropski obrambni agenciji ter prenose v primeru izrednih razmer, ki so posledica krize.

- Komisija bo pooblaščena, da s sprejetjem delegiranih aktov opredeli nekatere nebistvene elemente okvira za prenos.

- Splošno dovoljenje za prenos bo razširjeno na prenose certificiranih subjektov poleg prenosa na certificirana evropska obrambna podjetja.

- Države članice bodo morale omogočiti možnost uvedbe splošnih dovoljenj za prenos, ki niso navedena v členu 5(2).

- Za projekte obrambne industrije EU, kot je Evropski obrambni sklad, bodo uvedena splošna dovoljenja za prenos, ki bodo zajemala vse obrambne proizvode in vse prenose, potrebne za izvajanje projekta.

- Spremenjena bo določba o informacijah, ki jih morajo zagotoviti dobavitelji obrambnih proizvodov, da se jim zagotovi potrebna prožnost, hkrati pa ohranita preglednost in nadzor.

Za Direktivo 2009/81/ES:

- Pragi iz Direktive 2009/81/ES se bodo zvišali, da se bodo lahko države članice osredotočile na kritična naročila in zmanjšale upravno breme za industrijo pri manjših postopkih javnega naročanja.

- Uvedena bosta odprti postopek in dinamični nabavni sistem, ki temeljita na Direktivi 2014/24, za povečanje nabora orodij, ki so na voljo državam članicam.

- Postopek partnerstva za inovacije: uveden bo spremenjen in prožnejši postopek partnerstva za inovacije na podlagi Direktive 2014/24, da se podpre javno naročanje inovativnih rešitev.

- Poenostavljeni postopek za javno naročanje rezultatov konkurenčnih vzporednih raziskovalnih in razvojnih projektov: uveden bo poenostavljen postopek za neposredno javno naročanje inovativnih proizvodov ali storitev, ki izhajajo iz konkurenčnih vzporednih raziskovalnih in razvojnih projektov.

- Uvedeno bo začasno odstopanje, ki bo državam članicam omogočilo uporabo postopka s pogajanji brez predhodne objave za skupna javna naročila, vključno s standardnimi javnimi naročili. To bo na voljo za javna naročila enakih obrambnih proizvodov ali proizvodov, ki so predmet le manjših sprememb, ki jih izvedejo vsaj tri države članice.

- V Direktivi 2009/81/ES bodo kodificirane določbe v zvezi s pridružitvijo držav članic programom sodelovanja, ki temeljijo na raziskavah in razvoju, po koncu raziskovalne in razvojne faze.

- Pojasnjena bodo pravila, ki urejajo okvirne sporazume o javnih naročilih, najdaljše trajanje okvirnega sporazuma pa bo podaljšano s sedmih na deset let.

- Zmanjšale se bodo obveznosti statističnega poročanja v zvezi z obrambnimi naročili, da bi se zmanjšalo upravno breme za države članice.

2025/0177 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi direktiv 2009/43/ES in 2009/81/ES glede poenostavitve prenosov obrambnih proizvodov znotraj EU ter poenostavitve javnih naročil na področju varnosti in obrambe

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 53(2), člena 62 in člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Kot je poudarjeno v Beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030[4], se Unija sooča z akutno in naraščajočo grožnjo, ki je povezana zlasti z vrnitvijo obsežnega konflikta v Evropi. V odziv na vse večje varnostne izzive je nujno, da Unija odločno ukrepa za okrepitev svojih obrambnih zmogljivosti. Ključni vidik teh prizadevanj je potreba po povečanju obrambnih proizvodnih zmogljivosti Unije v Uniji, da se bo lahko učinkovito odzivala na nastajajoče varnostne zahteve. Nujno je okrepiti evropsko obrambno pripravljenost in zagotoviti, da bo imela Unija najpozneje do leta 2030 močno in zadostno obrambno držo.

(2) Za dosego cilja povečanja obrambne pripravljenosti držav članic in Unije sta bistveni poenostavitev in harmonizacija predpisov. Unija lahko z racionalizacijo in uskladitvijo regulativnih okvirov obrambni industriji zagotovi ugodnejše okolje za delovanje, inovacije in proizvodnjo potrebnih zmogljivosti za zagotovitev evropske varnosti in obrambne pripravljenosti. V Skupni beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030[5] so opisani cilji za to poenostavitev zakonodaje, ki vpliva na obrambno pripravljenost.

(3) Prenose obrambnih proizvodov znotraj Unije mora predhodno odobriti ali objaviti država članica, s katere ozemlja želi dobavitelj prenesti obrambne proizvode, in sicer z izdajo splošnega, globalnega ali posameznega dovoljenja za prenos. Države članice lahko v posebnih primerih, navedenih v Direktivi 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta[6], izvzamejo prenose obrambnih proizvodov iz obveznosti predhodne odobritve. Ob upoštevanju razvoja varnostnih razmer in uvedbe programov Unije za

---

4 JOIN(2025) 120 final z dne 19. marca 2025.

5 Skupna bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030, JOIN(2025) 120 final z dne 19. marca 2025.

6 Direktiva 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (UL L 146, 10.6.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

obrambno industrijo, namenjenih zlasti krepitvi čezmejnega sodelovanja v Uniji, je primerno razširiti seznam primerov, v katerih lahko države članice izvzamejo prenose iz obveznosti predhodne odobritve. To možnost bi bilo treba zagotoviti zlasti v zvezi s prenosi, potrebnimi za izvajanje projektov, ki se financirajo iz programov Unije za obrambno industrijo, prenosi v okviru strukturiranih čezmejnih industrijskih partnerstev, prenosi institucijam in organom Unije ter Evropski obrambni agenciji, prenosi v primeru izrednih razmer, ki so posledica krize, ter prenosi, povezanimi z vojaško in obrambno pomočjo, ki izhajajo iz ukrepov Unije na podlagi člena 28 Pogodbe o Evropski uniji. .

(4) Dobro delujoč sistem prenosa v vseh državah članicah je predpogoj za obrambni trg na ravni Unije. Hitro razvijajoče se varnostno okolje zahteva dodatno prožnost, ki Komisiji in državam članicam omogoča ciljno usmerjeno in prožno odzivanje. Zato bi se moralo na Komisija prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejema delegirane akte za opredelitev nekaterih nebistvenih elementov okvira za prenos. Taki delegirani akti bi lahko opredelili usklajen pristop za izvajanje člena 4(8), na primer z opredelitvijo „občutljivih“ komponent ali uvedbo pravila *de minimis*. Poleg tega je primerno, da se na Komisijo prenese pooblastilo, da na zahtevo države članice ali na lastno pobudo doda nove primere, v katerih bi države članice lahko uvedle izjeme od obveznosti predhodne odobritve, kar bi omogočilo večjo prožnost in možnosti za poenostavljene in pospešene prenose obrambnih proizvodov znotraj Unije.

(5) Prav tako bi bilo treba iz istih razlogov, kot so navedeni v uvodni izjavi 4, na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za opredelitev usklajenih pogojev, pod katerimi države članice določijo, katera vrsta dovoljenja za prenos bi se morala uporabljati za določene obrambne proizvode ali kategorije obrambnih proizvodov.

(6) Za zagotovitev uspešnega in učinkovitega delovanja režima prenosa znotraj Unije bi morale države članice zagotoviti, da lahko vsi dobavitelji, ki želijo prenesti obrambne proizvode z njihovega ozemlja, uporabijo splošna dovoljenja za prenos ali zaprosijo za globalna ali posamezna dovoljenja za prenos. Vsi predpogoji, ki jih lahko uvedejo države članice, bi morali temeljiti le na merilih, ki so neposredno pomembna za zmožnost dobaviteljev, da spoštujejo zakonodajo na področju prenosa in nadzora izvoza. Merila, kot sta pravna oblika ali status dobaviteljev, ne smejo preprečevati možnosti, da nekatere kategorije dobaviteljev uporabljajo splošna dovoljenja za prenos ali zaprosijo za globalna ali posamezna dovoljenja za prenos.

(7) Za spodbujanje uporabe certificiranja s strani prejemnikov ter olajšanje čezmejnega sodelovanja in odprtosti dobavnih verig v Uniji je primerno razširiti splošno dovoljenje za prenos na certificirane prejemnike, tako da bo zajemalo tudi prenose certificiranih subjektov. Taka podjetja so dokazala, da so zelo sposobna izpolnjevati pravila o prenosu in nadzoru izvoza, ter so prevzela tudi znatne stroške za pridobitev certifikata. Omogočiti bi jim bilo treba, da izkoristijo poenostavljene in manj obremenjujoče možnosti za izvajanje prenosov znotraj Unije.

(8) Kot določa člen 1(2) Direktive 2009/43/ES, ta direktiva ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede izvozne politike obrambnih proizvodov.

(9) Direktiva 2009/43/ES določa, da lahko države članice uvedejo splošna dovoljenja za prenos, ki niso navedena v členu 5(2) navedene direktive. Vendar lahko to možnost ovirajo nacionalna pravila, ki omejujejo prožnost in zmožnost nacionalnih nadzornih organov, da v celoti izkoristijo instrumente, uvedene z Direktivo 2009/43/ES. Dodatne

vrste splošnih dovoljenj za prenos bi se lahko na primer nanašale na prenose, potrebne za izvajanje projektov, ki se financirajo iz programov Unije za obrambno industrijo, prenose znotraj skupine ali prenose v izrednih razmerah, ki so posledica krize. Zato je primerno od držav članic zahtevati, da v svoji nacionalni zakonodaji omogočijo uvedbo splošnih dovoljenj za prenos, ki niso navedena v členu 5(2) Direktive 2009/43/ES.

(10) Izvajanje programov Unije za obrambno industrijo, kot je Evropski obrambni sklad, pogosto ovirajo znatne zamude pri prenosu obrambnih proizvodov zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov pridobivanja dovoljenj za prenos s strani držav članic. Te zamude lahko škodljivo vplivajo na splošno učinkovitost in uspešnost teh programov ter ogrozijo zmožnost Unije in njenih držav članic, da pravočasno in stroškovno učinkovito razvijejo in pridobijo potrebne obrambne zmogljivosti. Za obravnavo tega vprašanja je treba uvesti splošna dovoljenja za prenos za te programe. Področje uporabe teh splošnih dovoljenj za prenos bi moralo zajemati vse obrambne proizvode iz Priloge k Direktivi 2009/43/ES in tudi vse prenose, opredmetene ali neopredmetene, ki jih mora dobavitelj izvesti za izvajanje projekta. Države članice bi lahko tudi določile, da bi se taka dovoljenja lahko uporabljala za celoten življenjski cikel proizvoda, razvitega v okviru določenega projekta, tudi za faze proizvodnje, vzdrževanja in nadgradnje. Uvedba takih splošnih dovoljenj za prenos bi zmanjšala zamude, povečala učinkovitost in olajšala sodelovanje med podjetji, ki so vključena v te projekte, s čimer bi se podprl razvoj močne in konkurenčne obrambne industrije Unije. Terminologijo, uporabljeno v tem okviru, bi bilo treba šteti za enako terminologiji vzorčnega sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev[7] za obrambne programe Unije.

(11) Poleg tega je treba ob upoštevanju tehnološkega razvoja prilagoditi pravila o informacijah, ki jih morajo zagotoviti dobavitelji obrambnih proizvodov, saj so lahko sedanje določbe obremenjujoče v primeru prenosov neopredmetene tehnologije. Primerno je, da se dobaviteljem zagotovi potrebna prožnost in hkrati ohranita preglednost in nadzor, da se olajša učinkovit in uspešen prenos obrambnih proizvodov znotraj Unije. Potreba po spremembi zahteve po informacijah za prenose neopredmetene tehnologije zahteva oceno za vsak primer posebej. Zato bi bilo treba državam članicam omogočiti, da take zahteve po informacijah uporabljajo le, če njihova uporaba ne povzroča preveč obremenjujočih obveznosti poročanja za dobavitelje.

(12) Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje[8]. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(13) Kolikor ta direktiva spreminja Direktivo 2009/43/ES, je ustrezna pravna podlaga za navedene spremembe člen 114 Pogodbe.

---

[7] Vzorčni sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev Evropskega obrambnega sklada je na voljo na spletnem mestu Komisije: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/edf/agr-contr/mga_edf_v1.0-01052023_en.pdf.

[8] UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

(14) Da bi razvili potrebne zmogljivosti in vojaško pripravljenost za verodostojno odvračanje oborožene agresije in varno prihodnost Unije, je treba močno povečati evropske obrambne naložbe. Glede na napovedi o postopnem uvajanju bi lahko naložbe v obrambo v naslednjih štirih letih dosegle vsaj 800 milijard EUR, vključno z izdatki, financiranimi s 150 milijardami EUR iz instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE), vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2025/1106[9]. Te znatne naložbe držav članic v obrambo vključujejo znatna javna naročila. Zato je primerno poenostaviti nekatere določbe Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta[10], ki ureja javno naročanje obrambnih in občutljivih varnostnih gradenj, blaga in storitev, hkrati pa ohraniti dobro delujoč obrambni trg na ravni Unije. Državam članicam bi bilo treba zagotoviti prožnost, da hitro obnovijo svoje zaloge, in možnost, da to storijo na trajnosten način, kar je mogoče najbolje doseči s popolnim izkoriščanjem potenciala notranjega trga. Racionalizacija pravil o javnih naročilih za obrambo v Uniji bi državam članicam morala zagotoviti potrebno prožnost za odzivanje na nastajajoče varnostne potrebe, hkrati pa spodbujati konkurenčen in integriran evropski obrambni trg, ki bo podpiral njihovo dolgoročno obrambno zmogljivost.

(15) Za dosego tega cilja je treba zvišati prage zneskov za naročila, ki jih zajema Direktiva 2009/81/ES. Ta prilagoditev bi državam članicam omogočila, da svoja sredstva osredotočijo na najbolj kritična naročila in s tem učinkoviteje dodelijo proračunska sredstva za javna naročila. Hkrati bi se zmanjšalo upravno breme za industrijo pri manjših postopkih javnega naročanja, kar bi pripomoglo k zmanjšanju regulativne zapletenosti in stroškov, povezanih s temi naročili.

(16) Poleg tega bi bilo treba državam članicam omogočiti prožnost, da izkoristijo vsa razpoložljiva orodja, povezana z javnimi naročili. Za povečanje števila načinov, na katere lahko naročniki izvajajo javna naročila, bi bilo treba dodati možnost uporabe odprtega postopka in dinamičnega nabavnega sistema. Ta postopka temeljita na postopkih iz Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta[11].

(17) Unija mora nujno mobilizirati vse svoje inovacijske zmogljivosti in usmeriti znatne naložbe v ponovno pridobivanje prednosti in preprečevanje tehnološke odvisnosti. Direktivo 2009/81/ES bi bilo treba prilagoditi tudi za boljšo podporo javnemu naročanju inovacij, da se zagotovi, da so znatne naložbe držav članic za povečanje njihove obrambne pripravljenosti primerne za prihodnost in prinašajo dolgoročne koristi. Unija bi lahko z olajšanjem javnega naročanja inovativnih obrambnih rešitev spodbujala razvoj najsodobnejših tehnologij in zmogljivosti, pri čemer bi s prelomnimi inovacijami preoblikovala obrambo ter povečala učinkovitost in odpornost svojih obrambnih sistemov. Za boljšo podporo javnemu naročanju raziskav in razvoja ter inovativnih rešitev bi bilo treba v Direktivo 2009/81/ES uvesti spremenjen in prožnejši postopek partnerstva za inovacije na podlagi Direktive 2014/24/EU. Dodati bi bilo

---

9 Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije (UL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

10 Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 20.8.2009, str. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

11 Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

treba tudi poenostavljen postopek za neposredno javno naročanje inovativnih proizvodov in storitev, ki so rezultat konkurenčnih vzporednih raziskovalnih in razvojnih projektov. To bi državam članicam omogočilo, da ohranijo vodilno vlogo na področju obrambne tehnologije, hkrati pa bi se spodbujala sodelovanje in konkurenca med partnerji v industriji. Koristi tega pristopa vključujejo hitrejši dostop do inovativnih rešitev, manjša razvojna tveganja in večjo stroškovno učinkovitost, kar bo nazadnje privedlo do okrepljenih obrambnih zmogljivosti ter konkurenčnejše evropske obrambne tehnološko-industrijske baze (EDTIB).

(18) Da bi državam članicam zagotovili potrebno prožnost pri odzivanju na nastajajoče varnostne izzive, je bistveno uvesti časovno omejeno možnost uporabe postopka s pogajanji brez predhodne objave za skupna javna naročila, vključno s standardnimi javnimi naročili. To začasno odstopanje bi državam članicam omogočilo hitro pridobitev potrebnih obrambnih zmogljivosti in hkrati določeno mero prožnosti v postopkih javnega naročanja, s čimer bi se podprla hitra obnovitev njihovih zalog in izboljšanje njihove obrambne pripravljenosti. Poleg tega omogočanje državam članicam, da naročijo enake obrambne proizvode ali proizvode, ki so predmet le manjših sprememb, vključno s skupnim vzdrževanjem, prispeva k poglobitvi interoperabilnosti in zamenljivosti opreme oboroženih sil držav članic, nadaljnji krepitvi obrambne pripravljenosti Unije in izboljšanju zanesljivosti oskrbe.

(19) Potrebne so večje in boljše sodelovalne naložbe, od raziskav do razvoja kompleksnih sistemov in od komercializacije do javnih naročil, da bi povečali tehnološko suverenost Unije. Skupna javna naročila držav članic so ključna za izboljšanje učinkovitosti, uspešnosti in interoperabilnosti obrambnih zmogljivosti ter s tem prispevajo k močnejši in bolj povezani evropski obrambi. Na podlagi obvestila Komisije iz leta 2019 o smernicah za sodelovanje pri javnih naročilih na področju obrambe in varnosti[12] je treba določiti določbe v zvezi s pridružitvijo držav članic programom sodelovanja, ki temeljijo na raziskavah in razvoju, po koncu raziskovalne in razvojne faze za poznejše faze življenjskega cikla. Poleg tega in v podporo poznejšim fazam življenjskega cikla raziskovalnih in razvojnih programov na področju obrambe, ki jih financira Unija, je treba pojasniti, da so lahko države članice upravičene do izključitve za programe sodelovanja, ki temeljijo na raziskavah in razvoju, pod enakimi pogoji tudi za projekte, ki se financirajo v okviru raziskovalnih in razvojnih programov na področju obrambe, kot je Evropski obrambni sklad. S tem bi se zagotovila potrebna pravna varnost in da bo prožnost, ki jo omogoča izključitev, podpirala nadaljevanje projektov Evropskega obrambnega sklada v okviru sodelovanja tudi po zaključku raziskovalne in razvojne faze. Prav tako bi to pojasnilo, da bodo države članice, ki se pridružijo po raziskovalni in razvojni fazi kot dejanske udeleženke v programu sodelovanja, prav tako upravičene do izključitve.

(20) Da bi dodatno podprli skupna javna naročila in zagotovili pravno varnost, je treba v Direktivi 2009/81/ES določiti pravila o javnem naročanju, ki vključuje naročnike iz različnih držav članic.

(21) Za zagotovitev večje predvidljivosti in stabilnosti državam članicam pri načrtovanju javnih naročil za obrambo, je treba spremeniti pravila, ki urejajo okvirne sporazume. Da bi se upoštevale posebnosti obrambnega sektorja, je treba podaljšati najdaljše možno trajanje okvirnih sporazumov na deset let, kar bi državam članicam omogočilo,

[12] Obvestilo Komisije o smernicah za sodelovanje pri javnih naročilih na področju obrambe in varnosti (UL C 157, 8.5.2019, str. 1).

da vzpostavijo dolgoročnejša partnerstva z industrijo in načrtujejo svoje potrebe po javnih naročilih za obrambo z večjo gotovostjo, hkrati pa zagotovilo, da pravila Unije o javnih naročilih za obrambo ostanejo prožna in prilagojena specifičnim potrebam obrambnega sektorja.

(22) Direktiva 2009/81/ES bi morala odražati tudi ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in jo uskladiti z določbami Direktive 2014/24/EU v zvezi s spremembo naročil. Zlasti bi bilo treba pravila o spremembi okvirnega sporazuma uporabljati na enak način v Direktivi 2009/81/ES in Direktivi 2014/24/EU.

(23) Za zmanjšanje upravnega bremena za države članice bi bilo treba zmanjšati obveznosti statističnega poročanja v zvezi z javnimi naročili za obrambo, kar bi nacionalnim organom omogočilo, da se osredotočijo na izvajanje svojih obrambnih politik in učinkovito uporabo svojih virov. Kolikor ta direktiva spreminja Direktivo 2009/81/ES, so ustrezna pravna podlaga za navedene spremembe člen 53(2), člen 62 in člen 114 Pogodbe.

(24) Direktivi 2009/43/ES in 2009/81/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1
Spremembe Direktive 2009/43/ES

Direktiva 2009/43/ES se spremeni:

(1) v členu 3 se doda naslednja točka 8:

„8. ‚kriza‘ pomeni krizo, kot je opredeljena v členu 1, točka 10, Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta*.

---

*Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216 20.8.2009, str. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).“;

(2) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Ne glede na odstavek 1 lahko države članice odpravijo potrebo po predhodnem dovoljenju za prenos iz prvega odstavka za prenose obrambnih proizvodov v enem od naslednjih primerov:

(a) dobavitelj ali prejemnik je vladno telo ali del oboroženih sil;

(aa) prejemnik je institucija Unije, organ Unije ali Evropska obrambna agencija;

(b) oskrbo izvajajo Unija, Nato, IAEA ali druge medvladne organizacije zavoljo opravljanja svojih nalog;

(c) prenos je potreben za izvajanje programa sodelovanja na področju oboroževanja med državami članicami;

(ca) prenos je potreben za izvajanje projekta, financiranega v okviru programa Unije za obrambno industrijo;

(cb) prenos se izvede v okviru strukturiranega čezmejnega industrijskega partnerstva;

(cc) prenos se izvede v izrednih razmerah, ki so posledica krize;

(d) prenos je povezan s humanitarno pomočjo v primeru katastrofe ali pa je donacija v izrednih razmerah;

(da) prenos je povezan z vojaško in obrambno pomočjo, ki izhaja iz ukrepov Unije v skladu s členom 28 Pogodbe o Evropski uniji, kadar Svet soglasno odloči v skladu s členom 41(2) Pogodbe o Evropski uniji;

(e) prenos je potreben za popravilo, vzdrževanje, razstavljanje ali prikaz oziroma po njih.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o dopolnitvi te direktive v skladu s členom 13a na zahtevo države članice ali na lastno pobudo za spremembo odstavka 2, da se vključijo dodatni primeri, ko:

(a) prenos poteka v okoliščinah, ki ne vplivajo na javni red ali javno varnost;

(b) je potreba po predhodnem dovoljenju za prenos postala neskladna z mednarodnimi zavezami držav članic po sprejetju te direktive;

(c) je to potrebno za medvladno sodelovanje iz člena 1(4);

(d) je prenos potreben za čezmejno sodelovanje.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da lahko dobavitelji, ki želijo prenesti obrambne proizvode z njihovih zadevnih ozemelj, uporabijo splošna dovoljenja za prenos ali zaprosijo za globalna ali posamezna dovoljenja za prenos v skladu s členi 5, 6 in 7. Ne smejo se določati predpogoji, ki bi dobaviteljem preprečevali, da uporabljajo splošna dovoljenja za prenos ali zaprosijo za globalna ali posamezna dovoljenja za prenos, na podlagi meril, ki niso povezana z njihovo zmožnostjo izpolnjevanja obveznosti na področju prenosa in nadzora izvoza.“;

(d) vstavi se naslednji odstavek 8a:

„8a. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 13a na zahtevo države članice ali na lastno pobudo za določitev usklajenih pogojev za uporabo odstavkov 5 in 8 tega člena.“;

(3) člen 5 se spremeni:

(a) odstavek 2 se spremeni:

(i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) če je prejemnik ali dobavitelj podjetje, certificirano v skladu s členom 9;“;

(ii) vstavi se naslednja točka (e):

„(e) objava se zahteva v skladu s členom 5a.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka 2a in 2b:

„2a. Države članice v svoji zakonodaji predvidijo možnost uvedbe splošnih dovoljenj za prenos, ki niso navedena v členu 5(2).

2b. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o dopolnitvi te direktive v skladu s postopkom iz člena 13a, da se uskladi minimalno področje uporabe splošnih dovoljenj za prenos iz člena 5(2).“;

(4) vstavi se naslednji člen 5a:

„Člen 5 a

Dovoljenja za prenos, potrebna za izvajanje projektov, financiranih v okviru programov Unije za obrambno industrijo

1. Države članice objavijo splošna dovoljenja za prenos za prenose, ki so potrebni za izvajanje projektov, financiranih v okviru programa Unije za obrambno industrijo. Ta dovoljenja se uporabljajo za vse obrambne proizvode in zajemajo vse prenose, potrebne za izvajanje projekta.

2. Države članice lahko določijo, da se sistem objave dovoljenj iz odstavka 1 uporablja tudi za poznejše faze življenjskega cikla projektov, ki se izvedejo po fazah, financiranih v okviru programa Unije za obrambno industrijo.

3. Države članice ne zahtevajo nobenih dodatnih obveznosti, kot so dovoljenja za prenos v zvezi s končno uporabo ali omejitvami izvoza obrambnih proizvodov, če sporazum ali pogodba o financiranju, sklenjena v okviru programa Unije za obrambno industrijo, vsebuje zavezo, da se obrambni proizvodi, povezani z izvajanjem določenega projekta, ne bodo delili brez dovoljenja, razen z udeleženci sporazuma o financiranju ali strankami zadevne pogodbe, organom financiranja ali naročnikom ali, kadar je ustrezno, Komisijo, če ta ni organ financiranja ali naročnik, in Računskim sodiščem, kot je navedeno v odstavku 4.

4. V sporazumu ali pogodbi o financiranju se lahko opredelijo načini, v skladu s katerimi se lahko obrambni proizvodi, povezani z izvajanjem določenega projekta, prenesejo na Računsko sodišče, kadar so udeleženci, organi financiranja ali naročniki ali, kadar je ustrezno, Komisija, če ta ni organ financiranja ali naročnik, k temu zakonsko zavezani.“;

(5) v členu 8 se vstavi naslednji odstavek 3a:

„3a. Določbe tega člena, zlasti člena 8(3), točki (b) in (c), se ustrezno uporabljajo za prenose neopredmetene tehnologije le, če njihova uporaba ne povzroči nesorazmernih obveznosti poročanja za dobavitelje.“;

(6) člen 13a se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek 2a:

„2a. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4(8a) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datuma sprejetja direktive o spremembi]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Pooblastilo iz člena 4(3), člena 4(8a) ali člena 13 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.“;

(c) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4(3), člena 4(8a) ali člena 13, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita

Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“.

Člen 2
Spremembe Direktive 2009/81/ES

Direktiva 2009/81/ES se spremeni:

(1) člen 1 se spremeni:

(a) točki 15 in 16 se nadomestita z naslednjim:

„15. ‚kandidat‘ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil prijavo za sodelovanje v omejenem postopku, postopku s pogajanji, konkurenčnem dialogu ali partnerstvu za inovacije;

16. ‚ponudnik‘ pomeni gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo v odprtem postopku, omejenem postopku, postopku s pogajanji, konkurenčnem dialogu ali partnerstvu za inovacije;“;

(b) vstavita se naslednji točki 17a in 17b:

„17a. ‚centralizirane nabavne dejavnosti‘ pomeni dejavnosti, ki se stalno izvajajo v eni od naslednjih oblik:

(a) pridobitev blaga in/ali storitev, namenjenih naročnikom;

(b) oddajanje javnih naročil ali sklepanje okvirnih sporazumov za gradnje, blago ali storitve, namenjene naročnikom;

17b. ‚pomožne nabavne dejavnosti‘ pomeni dejavnosti pri zagotavljanju podpore nabavnim dejavnostim, zlasti v naslednjih oblikah:

(a) tehnična infrastruktura, ki naročnikom omogoča oddajo javnih naročil ali sklenitev okvirnih sporazumov za gradnje, blago ali storitve;

(b) svetovanje v zvezi z izvajanjem ali načrtovanjem postopkov javnega naročanja;

(c) priprava in vodenje postopkov javnega naročanja v imenu in za račun zadevnega naročnika;“;

(c) točka 18 se nadomesti z naslednjim:

„18. ‚centralni nabavni organ‘ pomeni naročnika, ki izvaja centralizirane nabavne dejavnosti, lahko pa tudi pomožne nabavne dejavnosti;“;

(d) vstavi se naslednja točka 18a:

„18a. ‚odprti postopek‘ pomeni postopek, v katerem lahko kateri koli gospodarski subjekt predloži ponudbo;“;

(e) vstavi se naslednja točka 21a:

„21a. ‚dinamični nabavni sistem‘ pomeni v celoti elektronski postopek za običajne nakupe – katerih značilnosti, ki so običajne na trgu, izpolnjujejo zahteve naročnika – ki je omejenega trajanja in je med celotnim obdobjem veljavnosti odprt za gospodarskega subjekta, ki izpolnjuje pogoje za udeležbo in je predložil predhodno ponudbo, skladno s specifikacijo;“;

(f) doda se naslednja točka 29:

„29. ‚vzdrževanje‘ pomeni vse ukrepe, sprejete za zagotovitev pripravljenosti in operativne zmogljivosti obrambnega proizvoda, zlasti za ohranjanje opreme v določenem stanju ali njeno povrnitev v določeno stanje do konca njene uporabe, vključno s pripravljenostjo za misije, dolgo življenjsko dobo in nadgradnjami, prilagoditvijo in specializacijo, pregledovanjem, obnovo, preizkušanjem, servisiranjem, spreminjanjem, razvrstitvijo glede na uporabnost, popravljanjem, predelavo, obnovo, sanacijo, reševanjem in kanibalizacijo.“;

(2) člen 8 se spremeni:

(a) v točki (a) se „443 000 EUR“ nadomesti s „900 000 EUR“;

(b) v točki (b) se „5 538 000 EUR“ nadomesti s „7 000 000 EUR“;

(3) člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. Za okvirne sporazume in dinamične nabavne sisteme je ocenjena vrednost, ki se upošteva, najvišja ocenjena vrednost (brez DDV) vseh javnih naročil, predvidenih za celotno trajanje okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema.“;

(b) doda se naslednji odstavek 10:

„10. Pri partnerstvih za inovacije je vrednost, ki se upošteva, najvišja ocenjena vrednost (brez DDV) raziskovalnih in razvojnih dejavnosti, ki potekajo v vseh fazah predvidenega partnerstva, ter blaga, storitev ali gradenj, razvitih in naročenih ob izteku predvidenega partnerstva.“;

(4) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Naročila in okvirni sporazumi, ki jih sklenejo centralni nabavni organi

1. Države članice lahko določijo, da lahko naročniki nabavijo gradnje, blago in/ali storitve od ali prek centralnega nabavnega organa ali z njegovo pomočjo.

Države članice lahko določijo tudi, da smejo naročniki gradnje, blago in storitve naročati na podlagi javnih naročil, ki jih odda osrednji nabavni organ, na podlagi dinamičnih nabavnih sistemov, ki jih upravlja osrednji nabavni organ, ali – v obsegu, določenem v členu 29(2), drugi pododstavek – na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil osrednji nabavni organ, ki zagotavlja centralizirane nabavne dejavnosti. Če lahko dinamični nabavni sistem, ki ga upravlja centralni nabavni organ, uporabljajo drugi naročniki, se to navede v javnem razpisu, s katerim se vzpostavi ta dinamični nabavni sistem.

V zvezi s prvim in drugim pododstavkom lahko države članice določijo, da se nekatera javna naročanja izvedejo s pomočjo osrednjih nabavnih organov oziroma enega ali več določenih osrednjih nabavnih organov.

2. Za naročnike, ki nabavljajo gradnje, blago in/ali storitve od centralnega nabavnega organa ali z njegovo pomočjo, se šteje, da so usklajeni s to direktivo:

(a) če je z njo usklajen centralni nabavni organ, ali

(b) kadar centralni nabavni organ ni naročnik, če uporabi pravila o oddaji naročila, ki so skladna s to direktivo in če so lahko oddana naročila predmet učinkovitih pravnih sredstev, primerljivih s tistimi iz naslova IV.

Šteje se, da je naročnik izpolnil svoje obveznosti v skladu s to direktivo tudi, kadar gradnje, blago ali storitve pridobi na podlagi javnih naročil, ki jih odda centralni nabavni organ, na podlagi dinamičnih nabavnih sistemov, ki jih upravlja centralni nabavni organ, ali – v obsegu, določenem v členu 29(2), drugi pododstavek – na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil centralni nabavni organ.

Vendar je zadevni naročnik odgovoren za izpolnitev obveznosti v skladu s to direktivo v zvezi z deli, ki jih izvaja sam, zlasti za:

(a) oddajanje javnih naročil v okviru dinamičnega nabavnega sistema, ki ga upravlja centralni nabavni organ;

(b) ponovno odpiranje konkurence na podlagi okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil centralni nabavni organ;

(c) določanje v skladu s členom 29(4), kateri gospodarski subjekti, podpisniki okvirnega sporazuma, opravljajo določeno nalogo iz okvirnega sporazuma, ki ga je sklenil centralni nabavni organ.

3. Naročniki lahko osrednjemu nabavnemu organu oddajo javno naročilo storitev za zagotavljanje centraliziranih nabavnih dejavnosti brez uporabe postopkov iz te direktive.

Taka javna naročila storitev lahko vključujejo tudi zagotavljanje pomožnih nabavnih dejavnosti.“;

(5) vstavi se naslednji člen 10a:

„Člen 10 a

Javno naročanje, pri katerem sodelujejo naročniki iz različnih držav članic

1. Naročniki iz različnih držav članic lahko sodelujejo pri oddaji javnih naročil v skladu s tem členom.

Naročniki ne uporabljajo določb tega člena, da bi se izognili uporabi obveznih določb javnega prava v skladu s pravom Unije, ki velja zanje v njihovi državi članici.

2. Država članica svojim naročnikom ne prepoveduje uporabe centraliziranih nabavnih dejavnosti, ki jih ponujajo osrednji nabavni organi v drugi državi članici, ali ponujanja centraliziranih nabavnih dejavnosti naročnikom v drugi državi članici.

V zvezi s centraliziranimi nabavnimi dejavnostmi, ki jih zagotavlja centralni nabavni organ, ki se nahaja v drugi državi članici, kot je država naročnika, lahko države članice določijo, da lahko njihovi naročniki uporabljajo le centralizirane nabavne dejavnosti, ki so opredeljene v členu 1(17b), točka (a) ali (b).

3. Centralni nabavni organ, ki se nahaja v drugi državi članici, zagotavlja centralizirane nabavne dejavnosti v skladu z nacionalnimi predpisi države članice, v kateri se nahaja.

Nacionalne določbe države članice, v kateri se nahaja centralni nabavni organ, se uporabljajo tudi za oddajo naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema in za ponovno odpiranje konkurence na podlagi okvirnega sporazuma.

4. Več naročnikov iz različnih držav članic lahko skupaj odda javno naročilo, sklene okvirni sporazum ali upravlja dinamični nabavni sistem. Prav tako lahko – v obsegu,

določenem v členu 29(2), drugi pododstavek – oddajo naročila na podlagi okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema.

Če ustrezni elementi niso urejeni z mednarodnim sporazumom, sklenjenim med zadevnimi državami članicami, sodelujoči naročniki sklenejo sporazum, v katerem določijo:

(a) odgovornost pogodbenih strank in ustrezne nacionalne določbe, ki se uporabljajo;

(b) notranjo organizacijo postopka javnega naročanja, vključno z vodenjem postopka, razdelitvijo gradenj, blaga ali storitev, ki se naročajo, ter sklenitvijo pogodb o izvedbi javnega naročila.

Šteje se, da je sodelujoči naročnik izpolnil svoje obveznosti v skladu s to direktivo, če gradnje, blago ali storitve nabavi pri naročniku, ki je odgovoren za postopek naročanja. Sodelujoči naročniki lahko pri opredelitvi odgovornosti in veljavnega nacionalnega prava iz drugega pododstavka, točka (a), posebne odgovornosti dodelijo enemu ali več izmed njih ter kot veljavne določijo nacionalne predpise katere koli njihove države članice. Dodelitev odgovornosti in veljavno nacionalno pravo se navedeta v dokumentaciji v zvezi s skupno oddajo javnega naročila.

5. Če več naročnikov iz različnih držav članic ustanovi skupen subjekt v skladu s pravom Unije, se sodelujoči naročniki s sklepom pristojnega organa skupnega subjekta dogovorijo o nacionalnih predpisih, ki se uporabljajo za javno naročilo, ene od naslednjih držav članic:

(a) nacionalnih predpisih države članice, v kateri ima skupni subjekt svoj registrirani sedež;

(b) nacionalnih predpisih države članice, v kateri skupni subjekt izvaja svoje dejavnosti.

Dogovor iz prvega pododstavka se lahko uporablja za nedoločen čas, če je to določeno v ustanovitvenem aktu skupnega subjekta, ali pa je lahko omejen na določeno časovno obdobje, določene vrste naročil ali eno ali več oddaj posameznih naročil.“;

(6) v členu 13 se točki (c) in (d) nadomestita z naslednjim:

„(c) naročila, oddana v okviru programa sodelovanja, temelječega na raziskavah in razvoju, v katerem sodelujeta najmanj dve državi članici, za razvoj novega proizvoda ali za posodobitev, ki prinaša bistvene spremembe ali bistveno izboljšanje obstoječega proizvoda, in, kjer je to primerno, poznejših faz vseh delov življenjskega cikla tega proizvoda. Če država članica postane polnopravna članica programa sodelovanja po zaključku raziskovalne in razvojne faze tega programa, se ta člen uporablja za pridruženo državo članico za poznejše faze življenjskega cikla proizvoda. Raziskovalni in razvojni projekt, ki ga upravljajo institucije ali organi Unije ter se izvaja v skladu s pravili Unije in se financira iz proračuna Unije, je program sodelovanja, ki ga skupaj izvajata vsaj dve državi članici in se lahko nadaljuje v fazah po raziskovalni in razvojni fazi; v tem primeru se lahko tudi naročila, oddana v okviru nadaljnjega programa, izključijo na podlagi tega člena;

(d) naročila, oddana v tretji državi, vključno za civilno nabavo, ki se izvaja, ko so sile napotene ali se usposabljajo zunaj ozemlja Unije, če jih je treba zaradi operativnih potreb oddati z gospodarskimi subjekti, ki imajo sedež na območju, kjer se izvajajo operacije;“;

(7) v členu 25 se drugi in tretji odstavek nadomestita z naslednjim:

„Naročniki lahko oddajo naročila z odprtim postopkom, omejenim postopkom ali postopkom s pogajanji z objavo obvestila o naročilu.

V okoliščinah iz člena 27 ali člena 27a lahko naročniki naročila oddajo s konkurenčnim dialogom ali partnerstvom za inovacije.“;

(8) v členu 27 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. V primeru posebej zapletenih naročil lahko države članice določijo možnost, da naročniki uporabijo konkurenčni dialog v skladu s tem členom, če menijo, da uporaba odprtega postopka, omejenega postopka ali postopka s pogajanji z objavo obvestila o naročilu ne bo omogočila oddaje naročila.

Naročilo se odda le na podlagi merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe.“;

(9) vstavi se naslednji člen 27a:

„Člen 27 a
Partnerstvo za inovacije

1. Za sodelovanje v partnerstvih za inovacije se lahko na podlagi obvestila o javnem naročilu prijavi vsak gospodarski subjekt, tako da predloži informacije za ugotavljanje sposobnosti, ki jih zahteva naročnik.

Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila opredeli potrebo po inovativnem blagu, storitvah ali gradnjah, ki je ne more zadovoljiti z nakupom blaga, storitev ali gradenj, že dostopnih na trgu. Navede tudi, kateri elementi opisa predstavljajo okvirne minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vse ponudbe. Navedene informacije so dovolj natančne, da lahko gospodarski subjekti prepoznajo vrsto in obseg zahtevane rešitve ter se odločijo, ali se bodo prijavili za sodelovanje v postopku.

Naročnik se lahko odloči, da bo vzpostavil partnerstvo za inovacije z enim ali več partnerji, ki izvajajo ločene raziskovalne in razvojne dejavnosti.

Minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je poslano obvestilo o javnem naročilu. Naročnik oceni informacije, ki jih predložijo gospodarski subjekti, in povabi ustrezne kandidate k sodelovanju v postopku. Naročniki lahko omejijo število ustreznih kandidatov, ki se povabijo k sodelovanju v postopku. Javna naročila se oddajo izključno na podlagi merila najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo v skladu s členom 47.

2. Cilj partnerstva za inovacije je razvoj inovativnega proizvoda, storitve ali gradenj ter poznejša nabava zagotovljenega blaga, storitev ali gradenj, pod pogojem, da ustrezajo dogovorjeni kakovosti izvedbe in najvišjim stroškom, dogovorjenim med naročniki in udeleženci.

Partnerstvo za inovacije se strukturira v zaporednih fazah, ki upoštevajo zaporedje korakov v postopku raziskav in inovacij; to lahko vključuje proizvodnjo proizvodov, izvajanje storitev ali dokončanje gradenj. Pri partnerstvu za inovacije se določijo vmesni cilji, ki naj bi jih dosegli partnerji, in zagotovi plačilo v ustreznih obrokih.

Naročnik se lahko na podlagi teh ciljev po vsaki fazi odloči za prekinitev partnerstva za inovacije ali – v primeru partnerstva za inovacije z različnimi partnerji – za zmanjšanje števila partnerjev s prekinitvijo posameznih pogodb, če v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede, da lahko uporabi možnost prekinitve in pod kakšnimi pogoji to lahko stori.

3. Če ni v tem členu drugače določeno, se naročniki pogajajo s ponudniki o prvih in vseh nadaljnjih ponudbah, ki jih slednji predložijo, razen končne ponudbe, za izboljšanje njihove vsebine.

   Minimalne zahteve in merila za oddajo javnega naročila niso predmet pogajanj.

4. Med pogajanji morajo naročniki zagotoviti enakopravnost vseh ponudnikov. Zato ne nudijo informacij na diskriminatoren način, zaradi katerega bi lahko nekateri ponudniki dobili prednost pred drugimi. Vse ponudnike, katerih ponudbe niso bile izločene v skladu z odstavkom 5, pisno obvestijo o vseh spremembah tehničnih specifikacij ali druge dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročniki zagotovijo, da imajo ponudniki po teh spremembah na voljo dovolj časa, da po potrebi spremenijo ali ponovno predložijo ponudbe.

   Naročniki v skladu s členom 6 brez soglasja kandidata ali ponudnika, ki sodeluje v pogajanjih, drugim udeležencem ne razkrijejo zaupnih informacij, ki jim jih sporoči ta kandidat ali ponudnik. To soglasje ni splošno, temveč se da samo za nameravano posredovanje določenih informacij.

5. Pogajanja med postopki partnerstev za inovacije se lahko izvajajo v zaporednih fazah, da se na podlagi meril za oddajo javnega naročila, opredeljenih v obvestilu o javnem naročilu, povabilu k potrditvi interesa ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, zmanjša število ponudb, o katerih se je treba pogajati. Naročnik v obvestilu o javnem naročilu, povabilu k potrditvi interesa ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede, ali bo uporabil to možnost. Pred koncem tekoče faze lahko naročnik določi merila za oddajo in najvišje stroške, ki se uporabijo za izbiro ponudb, ki sodelujejo v naslednji fazi. Ta merila za oddajo in najvišji stroški so sorazmerni s pričakovanimi rezultati tekoče faze in cilji partnerstva za inovacije. Če ponudnik, ki je bil izločen v prejšnji fazi, zaradi navedenih meril za oddajo in najvišjih stroškov postane upravičen do naslednje faze, se ga povabi k sodelovanju v naslednji fazi.

6. Naročniki pri izbiri kandidatov uporabljajo zlasti pogoje glede sposobnosti kandidatov na področju raziskav in razvoja ter pri razvijanju in uvajanju inovativnih rešitev.

   Raziskovalne in inovativne projekte, katerih cilj je izpolniti potrebe, ki jih je opredelil naročnik in jih ni mogoče izpolniti z obstoječimi rešitvami, lahko predložijo le gospodarski subjekti, ki jih naročnik povabi na podlagi ocene zahtevanih informacij.

   Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede, kakšna ureditev velja za pravice intelektualne lastnine. Naročnik v primeru partnerstva za inovacije z različnimi partnerji v skladu s členom 6 drugim partnerjem ne razkrije predlaganih rešitev ali drugih zaupnih informacij, ki mu jih v okviru partnerstva sporoči posamezen partner, če nima njegovega soglasja. To soglasje ni splošno, temveč se da samo za nameravano posredovanje določenih informacij.

7. Naročnik zagotovi, da se struktura partnerstva ter zlasti trajanje in vrednost posameznih faz določijo ob upoštevanju stopnje inovativnosti predlagane rešitve ter zaporedja raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti, potrebnih za razvoj inovativne rešitve, ki na trgu še ni na voljo. Ocenjena vrednost blaga, storitev ali gradenj ni nesorazmerna glede na naložbe, ki so potrebne za njihov razvoj.“;

(10) člen 28 se spremeni:

   (a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

      „(1) za naročila gradenj, naročila blaga in naročila storitev:

(a) če v odprtem postopku, omejenem postopku, postopku s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, konkurenčnem dialogu ali partnerstvu za inovacije ni bila predložena nobena ponudba ali nobena primerna ponudba ali nobena prijava, pod pogojem, da prvotni pogoji naročila niso bili bistveno spremenjeni, in pod pogojem, da se Komisiji pošlje poročilo, če slednja to zahteva;

(b) v primeru nepravilnih ponudb ali oddaje ponudb, ki so nesprejemljive po nacionalnih določbah, skladnih s členi 5, 19, 21 do 24 in poglavjem VII naslova II, kot odgovor na odprti postopek, omejeni postopek, postopek s pogajanji z objavo, konkurenčni dialog ali partnerstvo za inovacije, če:

(i) prvotni pogoji naročila niso bistveno spremenjeni, in

(ii) so v postopku s pogajanji vključeni vsi ponudniki, vendar samo tisti, ki izpolnjujejo merila iz členov 39 do 46 in so v predhodno izvedenem odprtem postopku, omejenem postopku, konkurenčnem dialogu ali partnerstvu za inovacije predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami za postopek oddaje ponudb;

(c) kadar nujnost zaradi krize ni združljiva z roki, ki se zahtevajo za odprti postopek, omejeni postopek in postopek s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi roki iz člena 33(7). To lahko velja na primer za primere iz člena 23, drugi pododstavek, točka (d);

(d) v kolikor je nujno potrebno, kadar iz razlogov izredne nujnosti, ki so jo narekovali dogodki, ki jih zadevni naročnik ni mogel predvideti, ni mogoče upoštevati rokov za odprti postopek, omejeni postopek ali postopek s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi roki iz člena 33(7). Okoliščine, zaradi katerih je nastala skrajna nuja, ne smejo v nobenem primeru biti takšne, da bi jih lahko pripisali naročniku;

(e) kadar se zaradi tehničnih razlogov ali varstva izključnih pravic naročilo lahko zaupa samo enemu določenemu gospodarskemu subjektu;“;

(b) v točki 2 se doda naslednja točka (c):

„(c) sklenjena po vzporednih konkurenčnih raziskovalnih in razvojnih projektih z več gospodarskimi subjekti, ki jih je naročil naročnik, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(i) naročnik proizvodov ali storitev je vzporedna konkurenčna naročila za raziskave in razvoj oddal po postopku s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, omejenem postopku ali odprtem postopku;

(ii) naročeni proizvodi ali storitve so rezultat enega od naročil za raziskave in razvoj;

(iii) vrednost proizvodov ali storitev ne presega desetkratne vrednosti naročila za raziskave in razvoj, katerega rezultat so;

(iv) izvajalci in njihovi podizvajalci imajo sedež in glavni kraj poslovanja v državi članici ali državi Efte v EGP ter izvajajo naročilo za raziskave in razvoj ter naročilo blaga z uporabo virov, ki se nahajajo v državi članici ali državi Efte v EGP;

(v) izvršne upravne strukture izvajalcev in njihovih podizvajalcev imajo sedež v Uniji, državi Efte v EGP, ali Ukrajini;

(vi) izvajalci in njihovi podizvajalci niso pod nadzorom tretje države, ki ni država Efte v EGP ali Ukrajina, ali subjekta iz tretje države, ki nima sedeža v državi Efte v EGP;

(vii) proizvodi so bili zasnovani v Uniji, državi Efte v EGP ali Ukrajini in niso predmet nadzora ali omejitve tretje države, ki ni država Efte v EGP ali Ukrajina, ali subjekta iz tretje države, ki nima sedeža v državi Efte v EGP ali Ukrajini;“;

(c) v točki 3 se doda naslednja točka (d):

„(d) za skupna javna naročila vojaške opreme, ki so jih naročniki iz vsaj treh držav članic sklenili pred 1. januarjem 2031, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(i) naročniki iz zadevnih držav članic naročijo enake obrambne proizvode ali proizvode, ki so predmet le manjših sprememb;

(ii) naročilo poleg naročila obrambnih proizvodov zajema vsaj skupno vzdrževanje naročenih obrambnih proizvodov. Zahteva, da naročilo zajema skupno vzdrževanje, se lahko opusti, če naročeni obrambni proizvod običajno ne potrebuje vzdrževanja;

(iii) izvajalci, vključeni v skupna javna naročila, imajo sedež in svoje izvršne upravne strukture v Uniji, državi Efte v EGP ali Ukrajini. Niso pod nadzorom tretje države, ki ni država Efte v EGP ali Ukrajina, ali subjekta iz druge tretje države, ki nima sedeža v Uniji, državi Efte v EGP ali v Ukrajini;

(iv) člen 16(5), (6) in (9) Uredbe Sveta (EU) 2025/1106* se uporablja, kolikor se nanaša na izvajalce;

(v) za izvajalce, vključene v skupna javna naročila, se lahko šteje, da izpolnjujejo pogoje za upravičenost iz točk (ii) in (iii), če izpolnjujejo enakovredne pogoje iz uredb (EU) 2018/1092**, (EU) 2021/697***, (EU) 2023/1525**** ali (EU) 2023/2418***** Evropskega parlamenta in Sveta in če nobena naknadna sprememba ne postavlja pod vprašaj izpolnjevanja navedenih pogojev;

(vi) infrastruktura, objekti, sredstva in viri izvajalcev in podizvajalcev, vključenih v skupna javna naročila, ki se uporabljajo za namene skupnega javnega naročila, se nahajajo na ozemlju države članice ali države Efta v EGP. Kadar izvajalci ali podizvajalci, vključeni v skupna javna naročila, nimajo takoj na voljo nadomestnih možnosti ali ustrezne infrastrukture, objektov, sredstev in virov na ozemlju države članice ali države Efte v EGP, lahko izvajalci in podizvajalci, vključeni v skupna javna naročila, uporabljajo svojo infrastrukturo, objekte, sredstva in vire, ki so zunaj navedenih ozemelj, pod pogojem, da takšna uporaba ni v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic;

(vii) stroški komponent s poreklom zunaj Unije ali držav Efte v EGP ne smejo biti višji od 35 % predvidenih stroškov komponent končnega proizvoda;

---

* Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije (UL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

** Uredba (EU) 2018/1092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o vzpostavitvi evropskega programa za razvoj obrambne industrije v podporo konkurenčnosti in inovacijski zmogljivosti obrambne industrije Unije (UL L 200, 7.8.2018, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

*** Uredba (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092 (UL L 170, 12.5.2021, str. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

**** Uredba (EU) 2023/1525 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 2023 o podpori proizvodnji streliva (ASAP) (UL L 185, 24.7.2023, str. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).“;

(d) točka 4(b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) za dodatne gradnje ali storitve, ki predstavljajo ponovitev podobnih gradenj ali storitev, zaupanih istemu gospodarskemu subjektu, ki mu je isti naročnik oddal prvotno naročilo, če so te gradnje ali storitve v skladu z osnovnim projektom, za katerega je prvotno naročilo bilo oddano na podlagi odprtega postopka, omejenega postopka, postopka s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, konkurenčnega dialoga ali partnerstva za inovacije.

Že ob povabilu k oddaji ponudb za prvi projekt naročniki objavijo morebitno uporabo tega postopka, pri čemer upoštevajo celotne ocenjene stroške kasnejših gradenj ali storitev, če uporabljajo določbe člena 8.

Ta postopek se lahko uporablja samo pet let po sklenitvi pogodbe o oddaji prvotnega naročila, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja;“;

(e) točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„(5) za naročila, povezana z opravljanjem storitev letalskega ali pomorskega prometa za oborožene sile ali varnostne sile, ki se ali se bodo izvajale v tujini, ko mora naročnik zagotoviti te storitve od gospodarskih subjektov, ki jamčijo veljavnost svojih ponudb le za takšna krajša obdobja, da ni mogoče upoštevati časovnih rokov za odprti postopek, omejeni postopek ali postopek s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, vključno s skrajšanimi časovnimi roki iz člena 33(7).“;

(11) v členu 29(2) se četrti pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Veljavnost okvirnega sporazuma ne sme biti daljša od desetih let, razen v izjemnih okoliščinah, ki se določijo z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe katerega koli dobavljenega predmeta, instalacije ali sistema ter tehničnih težav, ki jih lahko povzroči zamenjava dobavitelja.“;

(12) v naslovu II, poglavje V, se vstavi naslednji člen 29a:

„Člen 29a
Dinamični nabavni sistem

1. Naročniki lahko za običajne nabave, katerih značilnosti, kot so splošno dostopne na trgu, izpolnjujejo njihove zahteve, uporabijo dinamični nabavni sistem. Dinamični nabavni sistem deluje kot popolnoma elektronski postopek in je med celotnim obdobjem

veljavnosti nabavnega sistema na voljo gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje. Lahko se razdeli na kategorije proizvodov, gradenj ali storitev, ki so objektivno opredeljene na podlagi značilnosti postopka javnega naročanja, ki bo potekal v okviru ustrezne kategorije. Take značilnosti lahko vključujejo navedbo največjega dovoljenega obsega naknadnih posameznih naročil ali geografskega območja, na katerem se bodo izvajala nadaljnja posamezna naročila.

2. Naročniki pri javnem naročanju v okviru dinamičnega nabavnega sistema upoštevajo pravila omejenega postopka. Vsi kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje, dobijo dostop do sistema. Če naročniki v skladu z odstavkom 1 tega člena sistem razdelijo v kategorije proizvodov, gradenj ali storitev, za vsako kategorijo podrobno določijo veljavne pogoje za sodelovanje.

   Ne glede na člen 33 se uporabljajo naslednji roki:

(a) minimalni rok za prejem prijav za sodelovanje je 30 dni od datuma, ko je bilo poslano obvestilo o javnem naročilu ali, če se kot sredstvo za objavo javnega razpisa uporabi predhodno informativno obvestilo, povabilo k potrditvi interesa. Ko je povabilo k predložitvi ponudb za prvo posamezno javno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema poslano, ne veljajo več nobeni dodatni roki za prejem prijav za sodelovanje;

(b) minimalni rok za prejem ponudb je najmanj 10 dni od datuma, ko je bilo poslano povabilo k predložitvi ponudb.

3. Vse sporočanje v okviru dinamičnega nabavnega sistema poteka izključno z elektronskimi sredstvi.

4. Za namene oddajanja naročil v okviru dinamičnega nabavnega sistema naročniki:

(a) objavijo javni razpis, v katerem jasno navedejo, da se uporablja dinamični nabavni sistem;

(b) v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo vsaj vrsto in ocenjeno količino načrtovanih nabav ter vse potrebne informacije v zvezi z dinamičnim nabavnim sistemom, vključno s tem, kako ta sistem deluje, uporabljeno elektronsko opremo ter tehničnimi ureditvami in specifikacijami za povezavo;

(c) navedejo morebitno razdelitev na kategorije proizvodov, gradenj ali storitev in njihove značilnosti;

(d) v času veljavnosti sistema zagotovijo neomejen, popoln in neposreden dostop do dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila.

5. Naročniki v celotnem obdobju veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema vsem gospodarskim subjektom omogočijo, da se prijavijo za sodelovanje v sistemu v skladu s pogoji iz odstavka 2. Naročniki podajo končno oceno takih prijav v skladu s pogoji za ugotavljanje sposobnosti v 10 delovnih dneh od njihovega prejema. Ta rok se v posameznih upravičenih primerih lahko podaljša na 15 delovnih dni, zlasti zaradi potrebe po preučitvi dodatne dokumentacije ali po siceršnjem preverjanju, ali so pogoji za sodelovanje izpolnjeni.

   Ne glede na prvi pododstavek lahko naročniki, dokler povabilo k predložitvi ponudbe za prvo posamezno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema še ni bilo poslano, podaljšajo preučitveno obdobje, če v tem času ni objavljeno nobeno povabilo k predložitvi ponudb. Naročniki v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navedejo, za koliko nameravajo podaljšati to obdobje.

Naročniki čim prej obvestijo zadevni gospodarski subjekt, ali mu je bil odobren dostop do dinamičnega nabavnega sistema ali ne.

6. Naročniki v skladu s členom 34 povabijo vse udeležence, ki dobijo dostop, naj predložijo ponudbo za vsako posamezno naročilo v okviru dinamičnega nabavnega sistema. Če je dinamični nabavni sistem razdeljen na kategorije gradenj, proizvodov ali storitev, naročniki vse udeležence, ki dobijo dostop do kategorije, ki ustreza določenemu zadevnemu naročilu, povabijo, da predložijo ponudbo.

   Naročilo oddajo ponudniku, ki je predložil najboljšo ponudbo na podlagi meril za oddajo javnega naročila, določenih v obvestilu o javnem naročilu za vzpostavitev dinamičnega nabavnega sistema ali, če se predhodno informativno obvestilo uporabi kot sredstvo za objavo javnega razpisa, v povabilu k potrditvi interesa. Navedena merila se lahko, če je ustrezno, natančneje opredelijo v povabilu k predložitvi ponudb.

7. Naročniki obdobje veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema navedejo v javnem razpisu. O vsaki spremembi obdobja veljavnosti obvestijo Komisijo z naslednjimi standardnimi obrazci:

(a) če se obdobje veljavnosti spremeni, vendar se sistem ne ukine, z obrazcem, ki je bil prvotno uporabljen za javni razpis za vzpostavitev dinamičnega nabavnega sistema;

(b) če se sistem ukine, z obvestilom o oddaji javnega naročila iz člena 30(3).

8. Gospodarskemu subjektu, ki je zainteresiran za dinamični nabavni sistem ali je vanj vključen, se pred ali med obdobjem veljavnosti dinamičnega nabavnega sistema ne zaračunajo nobeni stroški.“;

(13) člen 30 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Naročniki, ki nameravajo oddati naročilo ali skleniti okvirni sporazum po odprtem postopku, omejenem postopku, postopku s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, konkurenčnem dialogu ali partnerstvu za inovacije, sporočijo svojo namero v obvestilu o naročilu.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 2a:

„2a. Naročniki pošljejo obvestilo o oddaji naročila v 30 dneh po oddaji vsakega posameznega naročila na podlagi dinamičnega nabavnega sistema. Vendar lahko ta obvestila pošiljajo tudi po četrtletjih. V tem primeru pošljejo zbrana obvestila v 30 dneh po koncu vsakega četrtletja.“;

(14) v členu 33 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, pri uporabi konkurenčnega dialoga in partnerstva za inovacije je minimalni rok za sprejemanje prijav za sodelovanje 37 dni od dneva pošiljanja obvestila o naročilu.

V primeru omejenih postopkov je minimalni rok za sprejemanje ponudb 40 dni od datuma pošiljanja povabila za oddajo ponudb.“;

(15) v členu 34 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, konkurenčnih dialogih in partnerstvih za inovacije naročniki hkrati v pisni obliki povabijo izbrane kandidate, da oddajo svoje ponudbe ali da začnejo s pogajanji, v primeru konkurenčnega dialoga, da sodelujejo v dialogu, v primeru partnerstva za inovacije pa, da predložijo prijavo za sodelovanje.“;

(16) člen 35 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Naročniki čim prej obvestijo kandidate in ponudnike o sprejetih odločitvah v zvezi z oddajo naročila, sklenitvijo okvirnega sporazuma ali odobritvijo dostopa do dinamičnega nabavnega sistema, vključno z razlogi za odločitev, da ne oddajo naročila ali ne sklenejo okvirnega sporazuma, za katerega je bil objavljen konkurenčni razpis, ali da ponovno začnejo postopek ali da ne uvedejo dinamičnega nabavnega sistema; naročniki te informacije ponudijo v pisni obliki, če se take informacije od njih zahtevajo.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Naročniki se lahko odločijo, da ne sporočijo nekaterih informacij iz odstavka 1 v zvezi z oddajo naročila, sklenitvijo okvirnega sporazuma ali odobritvijo dostopa do dinamičnega nabavnega sistema, če bi njihovo razkritje oviralo izvajanje zakonodaje, bilo v nasprotju z javnim interesom, zlasti obrambnimi in/ali varnostnimi interesi, škodilo zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali oviralo pošteno konkurenco med njimi.“;

(17) v naslovu II, poglavje VII, oddelek 2, se vstavita naslednja člena 46a in 46b:

„Člen 46a

Zmanjšanje števila sicer ustreznih kandidatov, ki bodo povabljeni k sodelovanju

1. V omejenih postopkih, postopkih s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, postopkih konkurenčnega dialoga in partnerstvih za inovacije lahko naročniki omejijo število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in ki jih bodo povabili, da oddajo ponudbe ali sodelujejo v dialogu, če je v skladu z odstavkom 2 prijavljeno najmanjše število ustreznih kandidatov.

2. Naročniki v obvestilu o naročilu ali povabilu k potrditvi interesa navedejo objektivne in nediskriminatorne kriterije ali pravila, ki jih nameravajo uporabiti, najmanjše in po potrebi največje število kandidatov, ki jih nameravajo povabiti.

V omejenem postopku je najmanjše število kandidatov pet. V postopku s pogajanji z objavo obvestila o naročilu, postopku konkurenčnega dialoga in partnerstvu za inovacije je najmanjše število kandidatov tri. V vsakem primeru mora število povabljenih kandidatov zadostovati za zagotovitev resnične konkurence.

Naročniki povabijo toliko kandidatov, da je njihovo število najmanj enako najmanjšemu številu. Kadar pa je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za sodelovanje in najnižje stopnje usposobljenosti iz člena 38(3), manjše od najmanjšega predvidenega števila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi kandidate z zahtevanimi sposobnostmi. Naročnik v ta postopek ne sme vključiti gospodarskih subjektov, ki se niso prijavili za sodelovanje, ali kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

Člen 46b

Zmanjšanje števila ponudb in rešitev

Če naročniki uporabijo možnost zmanjšanja števila ponudb, o katerih se bo pogajalo, kot je določeno v členu 26(3), ali rešitev, o katerih se bo razpravljalo, kot je določeno v členu 27(4), to storijo z uporabo meril za oddajo javnega naročila, navedenih v

dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. V zadnji fazi tako dobljeno število zagotavlja pravo konkurenco, če je dovolj ponudnikov, rešitev ali kvalificiranih kandidatov.“;

(18) v naslovu II, poglavje VII, oddelek 3, se vstavi naslednji člen 49a:

„Člen 49a

Spremembe pogodb o izvedbi javnih naročil med njihovo veljavnostjo

1. Pogodbe o izvedbi javnih naročil in okvirni sporazumi se lahko spremenijo brez novega postopka javnega naročanja v skladu s to direktivo v katerem koli od naslednjih primerov:

   (a) če so spremembe ne glede na njihovo denarno vrednost predvidene v prvotni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah o reviziji, ki lahko vključujejo določbe o reviziji cen, ali opcijah. V takih klavzulah so navedeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo. Ne predvidevajo pa sprememb ali opcij, ki bi spremenile splošno naravo pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;

   (b) kadar so potrebne dodatne gradnje, storitve ali dobave blaga, ki jih izvede prvotni izvajalec, niso pa bile vključene v prvotno javno naročilo, če zamenjava izvajalca:

   (i) ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali instalacijami, naročenimi v okviru prvotnega javnega naročila, ter

   (ii) bi naročniku povzročila velike nevšečnosti ali znatno podvajanje stroškov.

   Kakršno koli zvišanje cene pa ne sme presegati 50 % vrednosti prvotnega javnega naročila. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost posamezne spremembe. Te zaporedne spremembe ne smejo biti namenjene obidu te direktive;

   (c) če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

   (i) sprememba je bila potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben naročnik ni mogel predvideti;

   (ii) sprememba ne spremeni splošne narave javnega naročila;

   (iii) kakršno koli zvišanje cene ne presega 50 % vrednosti prvotnega javnega naročila ali okvirnega sporazuma. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost posamezne spremembe. Te zaporedne spremembe ne smejo biti namenjene obidu te direktive;

   (d) če izvajalca, ki mu je naročnik prvotno oddal javno naročilo, zamenja nov izvajalec iz enega od naslednjih razlogov:

   (iv) nedvoumna določba o reviziji ali opcija v skladu s točko (a);

   (v) drug gospodarski subjekt, ki izpolnjuje prvotno določene pogoje za ugotavljanje sposobnosti, v celoti ali delno nasledi prvotnega izvajalca po prestrukturiranju podjetja, vključno s prevzemi, združitvami, pripojitvami ali insolventnostjo, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb naročila in ni namenjeno obidu uporabe te direktive, ali

(vi) naročnik sam prevzame obveznosti glavnega izvajalca do njegovih podizvajalcev, če je ta možnost predvidena v nacionalni zakonodaji v skladu s členom 21;

(e) če spremembe ne glede na njihovo vrednost niso bistvene v smislu odstavka 2.

Naročniki, ki so spremenili javno naročilo v primerih iz točk (b) in (c), v *Uradnem listu Evropske unije* o tem objavijo obvestilo. Tako obvestilo smiselno vsebuje informacije, ki se zahtevajo v obvestilu o oddaji naročila.

2. Za namene izračuna cene iz odstavka 1, točki (b) in (c), je posodobljena cena referenčna vrednost, če pogodba o izvedbi javnega naročila vsebuje določbo o indeksaciji.

3. Sprememba pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma med njegovo veljavnostjo se šteje za bistveno v smislu odstavka 1, točka (e), če se zaradi te spremembe pogodba ali okvirni sporazum znatno razlikuje od prvotno oddanega javnega naročila ali prvotno sklenjenega sporazuma. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 se sprememba v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka naročanja, omogočili udeležbo drugih kandidatov kot tistih, ki so bili prvotno izbrani, ali sprejem druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali pa bi k sodelovanju v postopku javnega naročanja pritegnili še druge udeležence;

(b) sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotnem naročilu ali okvirnem sporazumu;

(c) zaradi spremembe je znatno razširjen obseg pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma;

(d) drug gospodarski subjekt zamenja izvajalca, ki mu je naročnik prvotno oddal naročilo, v primerih, ki niso navedeni v odstavku 1, točka (d).

4. Za spremembe določb pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma med njegovo veljavnostjo, ki niso navedene v odstavku 1, je potreben nov postopek javnega naročanja v skladu s to direktivo.“;

(19) členi 65, 66 in 68 se črtajo.

Člen 3

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do […]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice te predpise uporabljajo od […].

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Ta direktiva začne veljati […] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament *predsednica*	*Za Svet* *predsednik*